Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. a)
Limba şi literatura română

Simulare

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocaţională – Toate profilurile (cu excepţia profilului pedagogic)
• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
• Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (50 de puncte)
Citeşte următorul fragment:

Presa din România pare – cu foarte puține excepții – captivă într-un tunel al timpului, prinsă între două probleme fundamentale care se alimentează reciproc și o fac să se învârtă într-un cerc vicios: lipsa banilor și decredibilizarea profesiei. Dacă în 2015 profesioniștii spuneau la unison că „mai jos de atât nu se poate", anii 2016 – 2019 ne-au dovedit, cu unele excepții, contrariul.

În profesie se dă o luptă între epuizare și sentimentul de irelevanță, pe de o parte, și convingerea că misiunea primordială a jurnalismului este aceea de a informa, de a sluji interesul public. „Suntem prea prost plătiți ca să nu ne facem treaba cum trebuie, alt motiv să rămânem aici n-avem", spune o parte a comunității. „Suntem prea prost plătiți ca să murim pe baricade", spun cei care fie pleacă spre profesii care aduc mai multe satisfacții, fie rămân, dar se transformă în „contabili de informație".

Dacă ar fi să judecăm după numărul canalelor media din România, presa pare foarte vioaie și foarte diversă. În teorie, există o bogăție incredibilă a conținutului. La o analiză mai atentă, însă, observăm că lipsește conținutul cu valoare pentru comunitate. Dacă în Statele Unite se vorbește despre deșerturi informaționale (news deserts) – orașe în care a mai rămas un singur ziar sau sursele locale au dispărut complet – în România asistăm, aparent, la situația opusă. Există o multitudine de surse de informare mici, fragmentate, care publică multă informație, dar de cele mai multe ori doar din comunicate de presă.

Diluția identității jurnalismului este una dintre problemele fundamentale ale presei din România. Aflată în concurență continuă cu rețelele sociale, presa aleargă după trafic, dă știri pe bandă rulantă, dar interesul public apare mult prea rar.

Anii grei de criză economică, controlul politic, deprofesionalizarea și abdicarea de la standardele meseriei, precum și lipsa de sprijin a publicului au lăsat urme adânci în profesie, în ansamblul ei. Redacțiile sunt subdimensionate, iar specializarea editorială a dispărut aproape complet. Mulți dintre jurnaliștii cu experiență au continuat să părăsească redacțiile tradiționale, fie spre meserii mai bine plătite și care le aduc satisfacții profesionale mai mari, fie spre noile produse media.

De multe ori, presa reprezintă doar un singur punct de vedere, dar în România de azi nu prea se mai poate ascunde o informație. Iar ca să fie informat corect, publicul trebuie să devină „profesionist media", să facă singur munca de căutare și de filtrare în multitudinea de informații fără context care ajung la el.

Industria media se confruntă cu probleme serioase când vine vorba și de management, iar motivele sunt diverse. Fie că resursa umană capabilă și competentă nu este disponibilă, fie că este prea scumpă, fie, ca în cazul instituțiilor media controlate politic, este nedorită. Când media sunt instrument de luptă politică sau canal de influență în piață, managerii buni de presă nu sunt doar inutili, ci și periculoși pentru interesele patronilor.

Legătura dintre presă și public se diluează din ce în ce mai tare, iar sentimentul adâncirii în bulele preferințelor personale este din ce în ce mai pregnant. Tirajul publicațiilor tipărite continuă să fie în picaj, traficul celor online se face din accidente și senzațional, iar sprijinul pentru noile produse

jurnalistice este de multe ori înțeles drept „recompensă” pentru jurnaliștii pricepuți ca fiind din aceeași bulă ideologică.

(Cristina Lupu, *Starea mass-media în România – 2020*, Centrul pentru jurnalism independent)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerinţe cu pivire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *contabili de informație.*	**6 puncte**
2. Menționează condiția pe care trebuie să o îndeplinească publicul ca să fie corect informat.	**6 puncte**
3. Precizează care este misiunea primordială a jurnalistului.	**6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care diluția identității jurnalismului este una dintre problemele fundamentale ale presei din România.	**6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, situația industriei media în societatea contemporană, așa cum reiese din textul citat.	**6 puncte**

B.Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă *mass-media este sau nu importantă în viața omului contemporan,* raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din articolul Cristinei Lupu,*Starea mass-media în România*, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:
– formularea unei opinii faţă de problematica pusă în discuţie, enunţarea şi dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), aşezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Ce chiot, ce vaiet în toamnă.
Și codrul sălbatec vuiește –
Răsună-n coclauri un bucium,
Și doina mai jalnic pornește.

– Ascultă, tu, bine, iubito,
Nu plânge și nu-ți fie teamă –
Ascultă cum greu din adâncuri,
Pământul la dânsul ne cheamă...

George Bacovia, *Melancolie*

Notă Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuaţia – 1 punct).
În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat,* aparținând lui Ioan Slavici.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două secvențe narative/episoade relevante pentru tema textului narativ studiat;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conţinutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerinţă/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuaţia – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.